

† CASIAN
*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
și dreptmăritorilor creștini din Eparhia noastră,
har, milă, pace, bucurie sfântă și sănătate deplină,
cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Învierii Domnului,
iar de la smerenia Noastră arhierască binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Iubiți frați și surori în Domnul,

„Învierea Ta, Hristoase, Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri, iar pe noi, pe pământ, ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim“¹. Cu această rugăciune, ale cărei cuvinte s-au urcat prin sunetele melodioase și armonioase din inimile și din emoțiile noastre, am așteptat Lumina Sfințelor Paști. În duhul acestei preacinstite și preafrumoase „icoane“, adică toți creștinii, de la înțepătii-copii din brațele mamei ori bunicii până la înțeleptul de vârstă centenară, suntem împreună, toată suflarea, în fața Ierusalimului ceresc, dar și pământesc, care este biserica din orice loc.

Nu este altă întrunire omenească, pe pământ, mai asemănătoare cu cea a celor cerești din preajma Tronului Preasfintei Treimi, în miezul unei nopți întunecoase, precum se vede la noi, românii, acasă sau oriunde în lume, la așteptarea semnului dumnezeiesc al luminii de la Mormântul Domnului.

1. *Stihiră* din Canonul slujbei la Sfânta și Marea Duminică a Paștilor.

De la Ierusalimul Sfintei Învieri din morți cu trupul a Domnului și Dumnezeuului nostru Iisus Hristos, „pentru noi, oamenii și pentru a noastră mântuire”², Biruitorul morții este și Izvorul viu, Persoana reală în viață, „Dumnezeu adevărat și om adevărat”³. Dar El este și Lumină tot ca Persoană în viață, fără să mai aibă trebuință de o altă lumină făcută sau dăruită. El este „Hristos, Lumina lumii”⁴.

Acest tainic eveniment se petrece acum pentru noi și pentru lumina noastră lăuntrică în suflete, în minte, în cugete, în inimi, în cuvinte, în fapte. Luăm, așadar, chiar acum – de fapt cu câteva minute în urmă – lumina!

Lumina este acum nu doar în feștila pascală din mâinile noastre: **Lumina aceasta este Hristos Domnul înviat din morți, unit cu noi pentru a ne lumina și pe noi**, pentru a ne aduce de la întunericul lăuntric al pământului la lumina vieții înnoite și curățite de întinăciuni și de patimi. Este lumina restaurării chipului luminos al lui Dumnezeu în noi! Este lumina recuperatoare a bunătății lui Dumnezeu și ajutoare spre om – „icoana” vie a lui Dumnezeu, adică tot omul care-L caută în lumină pe El. Așa înțelegem mai bine că această preacinstită adunare a noastră nu este doar o obișnuită tradiție, sau un ritual moștenit din generație în generație, de a aprinde o lumânare, pentru câteva clipe, ci este „**aprinderea**” **candelei lăuntrice a credinței și o mărturie puternică și luminoasă a Învierii, ca stare a noastră de trecere de la păcat la iertare, de la iertare la împăcarea cu Dumnezeu și cu semenii și de la împăcare la pacea lăuntrică, iar de la pacea din inimi, pe calea rugăciunii și a faptelor filantropice, la iubirea de orice om**, care înseamnă învierea reală a vieții pașnice, nepătimașe și egoiste, fraterne și armonioase.

2. Art. 3 din Crezul ortodox.

3. Art. 3 din Crezul ortodox.

4. IOAN 8, 12.

Acum, iubiți frați și surori cinstiți și aleși slujitori ai sfintelor altare, să facem un pas spre împărtășirea pascală, spre gustarea celuiilalt dar, mare și sfânt, al Învierii Domnului!

Preaiubiților,

Cu Domnul Hristos înviat și noi între noi reînviați la frățietatea și la comuniunea armonioasă, pătrundem în spațiul de acum două mii de ani de la Ierusalim, unde chiar la Învierea Domnului Sfinții Apostoli erau departe de El, de mormântul Său și de alți semeni. Unde erau? Erau într-o încăpere încuiată cu zăvoare, iar ei, de asemenea, erau zăvorâți lăuntric de frică mare. Frica era accentuată de distanța față de Domnul pe care-L credeau mort. De fapt, în singurătate, oricare dintre noi ne încuiem în frica de moarte. Trebuie să vină Cineva să ne descuie „lacătul“ de pe suflete și de pe inimi, din închiderea din noi și cea dintre noi.

Hristos Domnul este și „cheia cerească“ a descuierii sufletești, de frică, dar și „ușa“ reală descuiată de El prin Înviere, așa cum a trecut El prin piatra mormântului. Materia nu mai este pentru Domnul decât membrană luminoasă, căci și trupul material izbăvit de moarte este luminos, diafan, așa cum și materia în forma ei pură este lumină!

Așadar, în starea omului înviat din moartea fricii de moarte, Hristos intră de Paști, trece prin „ușile“ încuiate, acolo unde erau ucenicii Săi. De fapt, termenul de Paști, înseamnă trecere!

„Și fiind seară, în ziua aceea întâia a Săptămânii (duminică) și ușile fiind încuiate unde erau ucenicii adunați de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: Pace vouă! (...) Deci s-au bucurat ucenicii văzând pe Domnul“⁵.

Ce s-a petrecut în realitate atunci se întâmplă perpetuu cu fiecare dintre noi, care credem cu tărie în Înviere, în puterea lui

5. IOAN 20, 19-20.

Dumnezeu și în iubirea Lui pentru viața noastră. „Deoarece stăpânirea morții se impune numai din cauza stricăciunii, din cauza ei vine și învierea, ca să se desființeze puterea morții și să fie doborâtă puterea stăpânitorului acestei lumi. Intrarea Domnului prin ușile încuiate trebuie socotită de cei înțelepți ca una din celelalte minuni pe care El (Hristos) le-a săvârșit. El salută pe Sfinții ucenici cu cuvintele: «Pace vouă!», însemnând că El Însuși este pacea! «Pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Iisus Hristos!»⁶. Pacea lui Hristos mai presus de minte nu e alta decât Duhul Lui⁷.

Așadar, alungarea fricii din inimile ucenicilor a adus în ei darul sfânt al păcii. **Pacea din inimi** nu este doar un sentiment de înlocuire temporară a unei stări cu alta; frica este înlocuită cu pacea. Aceasta o observă și Sfântul Ioan Gură de Aur: „Dacă ai în sine-ți pacea omenească, aceasta lesne se dizolvă, pe când **pacea lui Dumnezeu niciodată!**⁸ „Însă ce bogăție și ce comoară poate să fie mai mare și mai scumpă decât pacea lui Hristos, care este un bine negrăit, pe care nu-l poate cuprinde cu desăvârșire nici o minte omenească?⁹

Prin Înviere, Mântuitorul a pacificat total pe cele dinlăuntru cu cele din afară „precum în Cer, așa și pe pământ¹⁰ și dorește să le ofere modelul Persoanei Sale tuturor oamenilor deopotrivă. Dorește și poate să ferească pe oameni, așezându-Se El în inimile lor, ca ele să devină sediile păcii lăuntrice. Acesta este

6. FILIPENI 4, 7.

7. SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, Ed. I.B.M.O. al B.O.R., București, 2000, p. 1153.

8. SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Comentarii sau Explicarea Epistolei către Coloseni*, Omilia VIII, București, 1905, p. 95.

9. SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Predici la Sărbătorile împărătești și cuvântări de laudă la Sfinți*, Ed. I.B.M.O al B.O.R., 2014, pp. 173-174.

10. Rugăciunea „Tatăl nostru“.

scopul tainic și binefacerea păcii! Să fie în interiorul nostru! Așa înțelegem de ce desăvârșirea omului aduce fericirea de a fi fiu al lui Dumnezeu: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema”¹¹.

Pentru a înțelege, la Sfintele Paști, marea binecuvântare a întâlnirii cu Hristos-Izvorul Păcii din inimi, vedem acum, când ne vom deplasa și noi din fața sfințelor biserici înlăuntru, la Sfânta Liturghie. Din lăuntru bisericii, de pe Sfântul Altar – „tronul cerească al Împăratului Păcii, Hristos” – Marele și Veșnicul Arhiereu – ni se împărtășește, mai înaintea Sfintei Euharistii – Trupul și Sângele Domnului, „Pace tuturor”! Niciodată la Sfânta Liturghie nu suntem văduviți de darul păcii comunitare: „Pace tuturor”, adică în Pacea lui Hristos în noi și între noi, toți laolaltă.

Mai mult, spune Sfântul Ioan Gură de Aur în acest sens: „Hristos este pacea Care pregătește calea iubirii”! Ce minunat dar! „Numai atunci este sănătate completă, observă Sfântul Ioan, când toate sunt în bună ordine și în armonie, căci dacă nu sunt toate liniștite, totul se răstoarnă (...) căci pacea cea după Dumnezeu izvorăște din unirea cea duhovnicească”¹².

Așadar, pacea Domnului este, cu adevărat, darul Învierii prin care și noi putem învia la starea de pacificare lăuntrică și la cea dintre noi. Dar rolul păcii, din inimi cu Domnul Hristos prin harul Sfântului Duh, alimentează izvorul iubirii căci și iubirea pură este tot Hristos! „Dumnezeu este iubire”¹³.

Din starea de înviere personală a păcii din inimi, prin darul Domnului la rugăciune, în biserici, de Sfintele Paști, trecem și pragul bisericii cu pace. Așa ne invită Hristos prin glasul preotului:

11. MATEI 5, 9.

12. SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Comentariu sau Explicarea Epistolei către Coloseni*, Omilia III..., p. 40 și *Cuvântări împotriva anomeilor*, vol. III, Ed. I.B.M.O al B.O.R., 2007, p. 286.

13. I IOAN 4, 8.

„Cu pace să ieșim!“¹⁴. Iar noi răspundem credincios: „Întru numele Domnului“¹⁵, adică purtând cu El în noi darul Său, pecetea Lui, pacea, pentru a o dăruia mai departe, pe stradă, în casă și pretutindeni, la tot omul de aproape și de departe, acum și totdeauna, oameni ai păcii iubitoare de aproapele și făuritoare a faptei iubirii fraterne, milostive și sănătoase.

Chiar și în casele noastre, Domnul Hristos le-a cerut Sfinților Apostoli să intre pentru a ne oferi Pacea Lui. Spune Sf. Ioan Gură de Aur: „De aceea, Hristos poruncește Apostolilor ca intrând în casele oamenilor, imediat să le anunțe pacea, ca simbol al bunătații“¹⁶.

Iubiților,

De Sfintele Paști nu sunt suficiente cuvintele despre bucurie și despre pace. Hristos Domnul ne invită să-L urmăm pe El, Care neîncetat ne oferă darurile Sale, în mod concret, prin urmașii de astăzi și de totdeauna slujitorii și credincioșii, în care este viu tot El, Care ne asigură: „Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului“¹⁷.

Așa lucrează preotul și credinciosul astăzi și totdeauna. Preafericitul Părinte Patriarh și Sf. Sinod ne invită, la chemarea actualizată a Mântuitorului, să intensificăm rugăciunea pentru pacea în inimi și pentru dăruirea cu bucurie a semnelor și ofrandelor către toți cei în suferințe de tot felul: boli, necazuri, singurătate, prezentă printre străini, refugiați. Toți sunt fiii pacificării. Toți sunt ai Domnului Învierii. Către toți se cuvine să mergem și să

14. Sfânta Liturghie.

15. Sfânta Liturghie.

16. MATEI 10, 12 și SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Comentariu sau Explicarea Epistolei către Coloseni*, Omilia III..., p. 40.

17. MATEI 28, 20.

aprindem lumina faptelor iubirii milostive, din pacea inimii, așa cum o și împlinim.

Mulțumim, respectuos, de Sfintele Paști tuturor bunilor și milostivilor, evlavioșilor și solidarilor credincioși din toate parohiile, mănăstirile, centrele sociale și casele creștinești de la Dunărea de Jos care, armonizați de inimoșii, harnicii și înțelegătorii noștri frați preoți, au adus, numai cu o săptămână înainte de Sfintele Paști, anul acesta, în casele suferinței de la sate și orașe, alinare, lumină, pace și bucurie, cu faptele milosteniei la peste 2.000 de vârstnici aflați pe patul durerii bolilor și la 3.157 de copii din familiile minunate cu prunci mulți și buni!

„Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Hristos Iisus¹⁸”.

Lumina Învierii, Hristos Domnul, pacea Sa din inimile noastre și bucuria din harul Duhului Sfânt să se așeze în noi, între noi, în familii, în comunități, în școli, în spitale, în centrele filantropice, aici și pretutindeni.

Să zicem fraților și celor ce nu ne iubesc pe noi și așa să ne îmbrățișăm unii pe alții!

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Al vostru de tot binele voitor
și către Hristos Domnul rugător,

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos

18. FILIPENI 4, 7.